

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagost)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora dè Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

El Nunci á Barcelona

—¡Tre-te-té... te-tó!... Qualsevol y qualsevulga que desitji coneixe al Nunci, que vingui á cal bisbe, que allí, á més de véurem, tindrà l' honor de besarme la má.

Solemne benedicció—de las *Hicas* de María, hermosas representants—de las classes distinguidas.

—Qu' es aixó que 'm posas, Nunci?—El *pali*: es un distintiu que al bisbe que passa penas—li serveix de pali-atiu.

Un quadro interessíssim—y en extrém emocionant que cada vespre va veure's—al palau episcopal.

DE DIJOUS A DIJOUS

El mensatge de 'n Montero Ríos y en Moret reclamant la pròxima reobertura de las Corts no ha deixat cap rastre. Ja ningú se'n recorda, ni 'ls mateixos que 'l van suscriure. En Villaverde va respondre que necessitava el temps per estudiar els problemes econòmics y financers, y així s'ha quedat: estudiant y ab las Corts tancadas. Y en aquest estudi hi haurà d'invertir molt temps, si vol que 'ls ministres se posin al corrent de tot. Precisament, com si ho hagués fet a dretas, va designar pera cada cartera als que resultaven més ineptes en la seva especialitat. Per exemple: d'en García Alix ne va fer un ministre de Hisenda, sent així qu' es un home qu' en matèries hisendístiques may se n' ha vistes de més frescas. Molt temps necessitarà, donchs, pera posar-se al corrent de tot, si es que arriba a posar'shi; pero mentres estuda hi haurà l' pretext de continuar tenint las Corts tancades.

Si bé s'mira, la solució Villaverde va resultant en aquest sentit una broma de mal gènero.

Fins ara l'acció gubernamental no s'ha donat à conéixer més qu' en una cosa: en la persecució à la premsa. Las Corts tancades y la premsa perseguida... ¿volen una situació més còmoda pel govern y més deliciosa pel país?

En l'Audiència de Madrid ha sigut condemnat à desterro y à presó el notable periodista Sr. Castrovió, director de *El País*, per haver recullit en el seu periòdic els càrrecs gravíssims que l'opinió pública ha formulat contra 'l Tio Nozaleda. Una vegada més se posa en pugna la justícia històrica y la justícia popular. Mentre els autors dels grans desastres que han tirat per portas à la desventurada Espanya campan y prosperan colmats de distincions, els que surten en defensa de la patria arruinada y deshonrada, van à la presó.

Que digni la conciència pública si pot continuar aquest estat de cosas.

L'excursió del infatigable Lerroux à Sevilla promet ser molt fructuosa en resultats si hem de jutjar per les manifestacions d'entusiasme republicà que han tingut efecte en aquella regió. Les aclamacions à la Unió republicana s'han barrejat ab vises à Espanya y à Catalunya.

Jutjós per aquests resultats de l'influència que la terra catalana va exercint en el resto de la nació per la virtut de les idees republicanes que aquí proféssem ab tanta decisió y que 'l nostre diputat Lerroux representa tan dignament. No lograrán mai aquests resultats els regionalistes ab els seus esquifes exclusivistes. Catalunya influirà sobre Espanya tant com més republicana sigui y 's demostrí. Res agermana tant à la família espanyola com l'ideal republicà.

Caldrà que les excursions del intrépit Lerroux que per tot arreu y ab tan brío desvetllin l'esperit públic, signessin activament secundades per tots els diputats de la minoria republicana. Si al govern li convé tenir tancades las Corts, als republicans ens interessa tenir oberta la tribuna, provocant per tot el país un viu moviment d'agitació. Alzar foras y organizarlas degudament: això es lo que importa. Lo que fa en Lerroux ab un èxit tan brillant (per què no han de fer-ho tots els republicans de tala), de prestigi y de significació?

L'il·lustre Salmerón ha donat una nota hermosa, invitant á les societats obreras de Madrid à conglomerar-se ab el partit republicà. Sols dintre de la República y ab l'exercici dels drets polítics, trobarán les seves aspiracions un punt de suport segur per ferse respectar. La causa de la República y la causa de les legitimes reivindicacions del poble obrer se confonen en un mateix interès. La República ab les institucions lliures emanadas directament de la voluntat del poble en exercici, es l'únic camp abonat ahont poden ensajarse confiadament y ab èxit totes les solucions sociològiques, ab la plena seguretat de que han de prosperar aquelles que reuneixin condicions adequades y de viabilitat.

Els catòlics barcelonins han estat de festa aquests últims dies.

Ab motiu de l'arribada del Nunci han tret al carrer totes las pompes y galas que constitueixen la seva especialitat. Arribades triomfals, fastuosas ceremonias eclesiàstiques, banquets, recepcions, besaments, excursions y tot un devassall d'ostentacions, qu' estan en contradicció ab l'humbletat evangèlica, ab la pobresa, que com única gala ostentava el fundador del Cristianisme, del qual ells diuen ser els únics representants.

Totas aquestes manifestacions intempestives tenen un objecte marcadament polític. Aspira el catolicisme actual no tant à la conquesta de les ànimes, com à la possessió del poder y la riquesa, y per això s'desvii aliante ab els governs y procurant enlluernar als imbecils.

Als governs els ajuda à estableir la reacció més desapoderada y à fomentar la dominació basada en l'ignorància y en l'envervament... Pero 'l poble cada dia viu més divorciat d'ells.

No s'establirà à Espanya la separació de la Iglesia y del Estat; però s'està operant una separació pitjor: la separació de la Iglesia y de les conciències.

¿Què quedará quan les ràfagas revolucionaries desgarrin els vels de l'hipocresia y del farcisisme?

PEP BULLANGA

Recorts y esperances

KAS festes commemoratives del 11 de febrer han tingut aquest any un caràcter de animació extraordinària. Ab elles s'ha honrat un bon recor y s'han saludat els albors de una esperança tal volta pròxima a realitzar-se.

Perque es impossible que havihi un partit vigorós y fort com el republicà, que alenta grans ideals patriòtichs y progressius, pugui continuar molt temps ab pretensions de perpetuar-se un estat de cosas políticas completament desgavellat y que cada dia dona mostres més claras de una irremediable impotència.

L'única solució que brilla com una llum guia d'una en mitj de les espesses tenebres qu'envolten à Espanya, es la solució republicana.

Molta y bona feyna s'ha fet en aquests últims temps à Catalunya y de una manera especial à Barcelona. Cert que no s'ha arribat encara per complir à l'unitat d'acció: cert qu'encara hi ha qui tracta de fomentar inopportunes dissidencies, y qui desde les desertas ermitas de las funestas diferenciacions, toca desaforadament las campanas, cridant als fidels, que no hi acuden y passan de l'arrach. En canvi, la gran catedral de l'Unió republicana s'omplia de gom à gom. Es amplia, espayosa, y està tal manera conformada que hi caben tots els republicans sens excepció: tots hi tenen el seu lloc: tots s'hi poden moure ab desembràs, desde 'ls més gubernamentals als partidaris dels radicalismes. Una sola condició se 'ls exigeix: l'amor incondicional à la democracia y à la República.

El poble republicà la sent la necessitat de l'unió, y per lo mateix que la sent l'imposta. No aspira pas à que ningú abdiqui de les seves peculiares diferencias, perque ab un instant polític verdaderament cert, les creu armonisables dintre del gran conjunt. Sols permaneixen units podém ser forts. Al bloch de la reacció no hi ha més recurs que oposarhi 'l bloch republicà.

Ab aquesta conjunció d'elements s'ha lograt à Fransa no sols salvar las institucions republicanas, sino ademés convertirlas en un poderós instrument de progrés, triturador de tota mena de reaccions, y agent eficàs de la justicia.

Las festes republicanas del 11 de febrer han tingut à Barcelona dos notables característiques, precisament aquellas que va indicar el nostre volgut diputat Lerroux, posant de relleu una vegada més la feconditat de les seves iniciativas.

El banquet ofert als correligionaris vells en *Fraternidad Republicana* resultà una festa de una cordialitat conmovedora. S'honran y's fortaleixen las noves generacions al honrar als forts en la religió de la consequència; à tots els que dessota de la neu dels anys alentan l'escalf de la joventut, als que les republicans nasqueren, republicans son y republicans volen morir.

El Sr. Juny estigué molt inspirat al deixar entreveure que aquell modest banquet era l'exteriorització d'un pensament trascendent del partit republicà en favor del poble obrer. La República espanyola futura, al igual que lo que 's disposa à fer actualment la República francesa, té contret el compromís formal d'establir caixas de previsió en pró dels inválids del treball.

El banquet del diumenge serví pera fer aquesta manifestació, que alena en tots els cors republicans.

La segona manifestació realitzada consistí en la comparecencia de la major part dels regidors republicans davant dels electors de sos respectius districtes. Salvant als poches que per falta de salut ó per excés d'apocament, s'abstingueren de fer acte de presència en els *meetings* à que signaren invitats, els més cumpliren com à bona presentantse à expliçar davant dels que 'ls investiren ab la seva confiança. El contacte entre administrats y administradors haurí de ser, no circunstancial, sino continuo, ab lo qual se desvaneixeran molts dubtes y s'en-carriaràn no pocas iniciativas. Aquest sistema es genuïnament democràtic.

Prescindint de minucias particulars que poden ser jutjades per cada hú, segons li dongui à entendre son lleal criteri, de las manifestacions fetas per tots els regidors sens excepció resultà patentizada la dificultat immensa de la seva missió, cohibida constantment per las exigències de la Ley municipal vigent y per las facultats que dona 'l govern als arcaldes de Real ordre. En aquest punt qui ab més claretat enumera les trabas en que s'estrella 'l acció municipal republicana, signé 'l Sr. Bastardas, que pronuncià un notable discurs impregnat de una forta persuasiva extraordinària.

No per això deu abandonar el partit republicà las posicions que te conquistades dintre de las corporacions populars. Si algun dia, cedint al temor de no poder realitzar tot lo que 's proposa en bé de la població y de la política republicana, fes renuncia de aquest traball penós y compromés, es més que seguir que la llopatxa caciquista tornaria à apoderar-se'n, pera ferne l'us que 'n'ha fet sempre, malbaratant els interessos del poble y trepitjant asquerosament la legalitat electoral.

Si no pot ferse desde 'ls Ajuntaments tot el bé que 's voldria, es necessari quan menos sosteñir'shi, per evitar tot el mal que farien els nostres enemicichs.

Ab aquest propòsit ens disposémos à anar à las eleccions de Diputats provincials, convocades pera l'dia 12 del proxim mes de mars.

No olvidém que dos anys enrera, quan encara no s'havia celebrat la memorable y gloriosa Assam-

blea de la qual ne sortí constituhida l'Unió republicana, en las eleccions de Diputats provincials donà 'l partit republicà de Barcelona la primera mostra esplendent del seu vigor y de la seva forsa. El gran exemple està pròxim à repetirse y serà un nou testimoni de que la forsa y 'l vigor entre nosaltres, lluny de haver minvat, ha anat en augment, à despit dels esforços que per desunirnos y desconcertarnos han practicat els nostres enemicichs.

Preparamos, donchs, à sosténir una nova lluita. En la major part dels districtes de aquesta província, els partits monàrquichs, segurs com estan de la derrota, han tocat retirada. Sols alguns elements desperdigats se disposan à corre l'última aventura en conxorta amb els reaccionaris y ab els regionalistes. De la taula del banquet del sufragi universal, en la qual el poble republicà hi te reservats per dret de conquesta 'ls primers llochs, ben contents 'n'estarán si poden arreplegarne l'engranja de una que altra minoria.

Els papers s'han canviat per complet. Avants de la Unió les engranjas de las minorias les deixaven pels republicans. L' hora per fi ha arribat de que tinguin de contentar-se ab elles els que ab el reviscolament del esperit públic, han perdut per sempre més l'apoyo de l'opinió.

Y aquest es el camí segur de la República, sens prejudici de apelar al estors suprèm quan l' hora sigui arribada. Si per tot Espanya s'procedís com à Barcelona, la República la tocaríam ab les mans.

P. K.

Els que se'n van

SERAFÍ ASENSIO VEGA.

Coronel del exèrcit espanyol, sublevat à Badajoz per la República el 4 d'Agost de 1883. Morí en la mateixa ciutat el dia 9 del actual Febrer.

una bomba. Entre 'ls radicala va caure com el manna.

Las imprecacions dels primers se veieren ofegades pels aplausos dels últims.

Fou interpelat el govern respecte à las seves intencions en quant al terme en que devia de ser posat à discussió; y 'l govern respongué de una manera categòrica qu' estava disposat à no perdre díes, que tenia un viu desitj de que fos lley del país lo més prompte possible.

Las declaracions ministerials siguieren acullides ab calorús entusiasme per tots els grups de l'esquerra en massa. Votada un'ordre del dia favorable al govern, signé aprobada per 375 vots contra 115, ó signú 260 de majoria.

El bloch republicà tornava à aparéixer més consolidat que mai.

Separar l'Iglesia del Estat es tan sanitós pera la República, com treure's un mal corch de sobre.

P. DEL O.

El Sr. Villegas, conegut literat y jefe de artilleria, ha donat una notable conferència en el Centre Militar de Madrid, atacant rudament al clericalisme, per la seva intromissió en l'exèrcit.

Al sentirlo, alguns generals de brigada van apressar-se à abandonar el saló de sessions.

Pero la major part de la concurrencia va applaudir al conferenciant estrepitosament.

¡República, República del meu cor, y qué tardas à venir à fer dissapar!

No més que per desllindar certas coses que avuy estan massa barrejadas, ets à cada moment més necessaria.

¿Quin inconvenient ha de haverhi en enviar als convents als militars clericals que no tenen condicions per habitar en els quartels?

L'Audiència de Madrid ha condemnat al Sr. Castrovió, director de *El País* à 4 anys 7 mesos y 11 dies de desterro y 3 anys de presó y 2,000 pessetas de multa, considerant autor de injurias y calumnias inferidas al célebre Pare Nozaleda.

Fins ara no se sab que hajin sigut condemnats ni a un sol dia de arrest cap dels autors de les horribles catàstrofes nacionals. Per lo vist portar al sacrifici 200 mil homes y perdre un vast imperi colonial no te de molt tanta gravetat com ofendre à un pare d'Iglesia.

A no ser que 's consideri que un bisbe filipino te més fina la pell, que la mare patria.

Bona idea la que han tingut las senyores italianas d'enviar un mensatge al aptocrata rus, demandant que cessi l'efusió de sanch, acompañant à cada firma una pesseta per las famílies dels morts.

Pero hauríen de ser més generosas. Y à cada pesseta que destinessin pera socorre à las víctimas hi hauríen de acompañar un duro pera 'ls revolucionaris disposats à venjarlas.

Una coincidència.

La festa nacional del Japó se celebra l'onze de febrer, en conmemoració del acte revolucionari à que deu aquell païs les seves llibertats.

Temps à venir serán dos els pobles que celebran la mateixa fetxa. Pero avants es precís que 'ls espanyols ens posém en las mateixas condicions de aquell poble que tan briosalement ha sapigut regenerar-se.

Apenas concedit l'indult à la premsa, ja torné a tenir un bon número de periódichs denunciat.

La *Publicidad* del 11 de febrer va serho per la friolera de quatre articles. ¡Quina gana gasta en Vilaverde! Se coneix que li agradan els plats republians, que 'ls vol tots per ell!

Nosaltres els hem llegit, y francament, no hi trobem rahó que justifiqui una mida de tanta gravetat. Se denuncia als periódichs so's pel gust de perjudicarlos. Perque ab la denuncia hi va aperallat el sector de l'edició y la prohibició de propagarla.

Y ab tot y que després vingui una sentència absolutoria, no s' concedeix el dret a reclamar danys y perjudicis.

Y encare dirán qu'en aquest país està garantit el dret de propietat!

Una notícia molt significativa.

«Els estudiants de teologia de Sant Petersburg han acordat adherir-se al moviment revolucionari.» Una cosa es de desitjar, y es que ja que tots tiran per Gaponis, tots arribin a igualar-se ab ell!

Ha mort a Badajoz, D. Seraff Assencio Vega, tiuent coronel de caballeria.

¿Quin republicà pot haverhi que no tingui coneixement de aquest il·lustre corregionalist?

Al any 73, operant a Catalunya, salvà la vila de Caldas de Montbuy atacada pels carlistas.

Sa filiació republicana li valgué 'ls rebels y las persecucions dels governs de la restauració. En contra d'ells sublevà la garnició de Badajoz, haventse sagut d'internar a Portugal per no haver trobat eco aquell important moviment.

Assencio Vega sacrificà als ideals republicans la seva brillant carrera. ¡Qué trist es que haja sagut de morir sense veure brillar el sol esplèndit de la República.

Contra la costum dels anteriors presidents de Consell de ministres, en Villaverde ha suspés la conferència diaria ab els representants de la premsa!

Millor y més honrós hauria sigut que 'ls periodistes s'haguessin anticipat negantse a anar a veureli la cara. Entre 'ls que representen l'opinió y 'ls que se'n burlan no hauria de haverhi cap classe de correspondència.

No més que guerra... y guerra a mort.

A Barcelona li correspondria elegir 16 diputats provincials. Y l'govern no més n'hi deixa eleger 12.

Tenint set jutjats, hauria de tenir quatre districtes. Y no més ne té tres.

Una cosa semblant ó pitjor succeeix per lo que atany als diputats a Corts: corresponentn'hi un per cada 50 mil ànimis, y contant ab una població qu' excedeix de 500 mil habitants, n'hi correspondrà elegirne 11. Y l'govern no li permet sino elegrí 7. Ens en defraudaran quatre.

Fora hora ja de que 'l poble barceloní en massa exigió lo qu' es seu, lo que la lley li otorga, lo que l'govern per mesquines consideracions li nega.

Bé es veritat que cada diputat republicà el que menos val per dos.

Pero tenint onze com podrían, valdrían per 22. ¡Y hem de fer lo convenient per obtenirlos, encare que signi menester trossejar l'embut de la lley.

Els republicans portuguesos també s'aninan al igual que 'ls espanyols.

Ne son de això una prova evident les eleccions de Lisboa, ahont els republicans han obtingut majoria. Això a Lisboa, a la capital.

Pero no té res d'extrany: a la monarquia no hi ha com véurela de prop per aburri-la.

A París s'acaba de constituir una societat de Amics del Poble rus que té per objecte ajudar als revolucionaris en les seves reivindicacions contra'l despotisme autocràtic.

Forman part de aquesta associació els sociólechs més emblemàtics de la vella República; la flor y nata dels intelectuals que miran al pènver.

Y's proposan solidar la seva acció, invitant a totes las nacions d'Europa a constituir delegacions dispostas a operar en el mateix sentit.

D'aquesta manera l'ànima europea s'alsarà po derosa contra'l despotisme.

**

Ab la constitució de aquesta Associació internacional se donarà l'primer pas en el camí que ha de conduir als elements progressius de tots els pobles a estableir una estreta solidaritat contra la tiranía y la reacció.

Convé, donchs, fomentar aquest moviment regenerador que ha de passar y passarà per damunt de les fronteres.

Avuy la Associació traballarà per Russia.

Y un altre dia podrà traballar per Espanya.

Un eco japonès.

A Tokio 'l ministre del Interior ha dictat l'ordre de la immediata dissolució de l'Associació socialista, suprimint així mateix la publicació del únic periòdic que servia d'eco al partit, per haverse aquest oposat a la continuació de la guerra.

V'hi aquí una mida que desdiu en certa manera del grau de civilisació que tan ràpidament ha alcancat aquell país.

**

Pero no importa.

Ab la mateixa rapides ab que 'l Japó s'ha civilitzat en l'ordre material, se civilisarà també en l'ordre moral. Ab la mateixa promptitud ab que s'ha fet guerrero, 's farà sociólech, y aplicarà a la vida els concells de la rahó y 'ls dictats de la justicia.

O sino ja 's veurà tan bon punt passin las presents circumstancies.

Molt llum ha de venir pera la humanitat de la terra del Sol Naixent!

CALELLA, 14 de febrer

S'ha constituit en aquesta població una Juventut Republicana qualis fins serán: el foment de les idees democràtiques, y la lluita en tots els terrenys que necessari sigui.

Molt necessitada estava Calella d'una juventut entusiasta y desitjosa de progrés, llibertat y amor. ¡Qué han fet les societats de resistència obreras, sino dar voltas

per un camí que 'ls ha portat casi al mateix puesto d'allahont vaner sortir! ¿Cóm es possible fer resistència sense fer política, y polàctica progressiva, en un país com el nostre ahont impera un clericalisme estúpit, hipòcrita y ambicions que tot ho te minst; ab una burgesia ignorant, sense consciència ni entranyas y uns guardadors de les lleys que l'endemà de ser fetas ja les escarneixen? ¿Cóm es possible fer resistència en una vila com la nostra ahont no hi ha altra lley ni instrucció que 'l capricho d'una quanta reaccionaris?

Avant, avant Juventut Republicana calellense. Estampau en la vostra bandera els lemas de: amor, treball, instrucció y tolerància y llueussons á la lluita. No mireu lo que puguen gastar els que els hi ha agratit sempre anar endarrer y tenir el poble sota 'ls seus peus esclavits, y marxen tots junts, joves y vells, á la conquesta de la República, pròlech de les primeres reivindicacions humanas hasta l'emancipació total de la societat.

SALLENT, 13 de febrer.

Tením el sentiment de haver de parlar altra volta del director de la fàbrica «Fills de Cosme Serra» puig convé que les injustícies se vegin á la llum del sol.

Perque una traballadora va atrevir-se á dirli que li sembla que tenia feta més feyna de la que li pagaven, quedà despatxada immediatament, sense mirar que potser aquella dona es familia á qui alimentar ab el producte del seu horat travall.

Sàpiga dit senyor que la immensa majoria dels salientes, encare que siguin montanyosos com diu ell, professionals ideals nobles y 'ns es peculari l'espiritu de tolerància, pero quan es l'hora sabérmilluytar y morir per la conquista de nosaltres drets. Que ho sàpiga.

MASSANET DE CABRENY, 14 de febrer.

Una pregunta á nostre mossen Grabat:

¿Què s'han fet algunes de les joyas artísticas qu'en la iglesia hi havia?

Es cert que ha estat fins á punt de desapareixer la antiga y valiosa porta de la entrada principal?

Els veïns de Massanet que no voldiran que dits objectes haguessin pres mal, suplican donguin explicació de les desaparicions de que parlém.

ARTÈS, 7 de febrer.

En la fàbrica Berenguer el dissapte, vigília de les eleccions de Castelltersol, després de amenaçars ab el despiado á tots els que no anessin á votar al candidat carre-gionalista Sr. Pons, entregaren á tots els obrers un sobre ab l'expressada candidatura. Els infelissos que en us del seu dret no s'volgueren deixar robar el vot y votaren en contra s'è'n abstingueren, el dissapte següent foren despatxats.

No contents ab aquest fet repugnant els obligan á desacudir-se del metge Sr. Lacasa per ser aquest persona de liberals sentiments. Y tot per afavorir á un metje carí y desacreditat.

Si les autoritats provincials no prenen part en aquesta usurpació de drets, acabarán malament en aquest poble. Això s'va posant molt negre.

TARRAGONA, 13 de febrer

En dos dies s'han verificat dos enterros civils. Un d'ells, el dissapte, fou el del que va ser ferm corregionaliri lliurepensador Antoni Nayén. Per cert que una beata inquisitorial que se empennava á ferlo ben morir, volgutelo fer confessar y combregar, lo que no va lograr, va tocar primer ella 'ls resultats, morint poches dies avans que 'n Nayén.

L'altre enterró que va efectuarse ahir, va ser el d'una nena de poches mesos filla del corregionaliri Maciá Mallo.

Acompanyar els cadàvars á l'última morada hi assistiren bon número de ciutadans, especialment el d'aquella nena, que hi assistiren persones de l'aristocràcia tarragonina.

El semi-deu

ICOLAU II es emperador y papa de totes las Russias: els poders teocràtics y polàtics reunits en una mateixa mà, y l'ideal del actual règim en aquelles terras.

¿Dos papas en una sola religió, son possibles? Sembla que haurien de combàtreen y odiarse, reputantse recíprocament els mistificadors de la veritat dogmàtica, no es cert? Donchs no hi ha tal cosa. El papa rus era carn y uña ab Lleó XIII, papa de la iglesia romana, a qui envia obsequis riquíssims molt sovint; y uña y carn son ab Pío X y ab tota la premsa catòlica que ha udolat com un sol home contra 'ls socialistes y anarquistas de tot el món.

Entre 'ls pontifices de Roma y 'l pontifice Jack—destripador de donas y noys á Russia—la simpatia es perfecta.

Pero 'l Sant Pare rus té una ventatja sobre'l successor de Pío IX; y es que se'l considera més catòlic que 'l nostre, ja que s'anomena ortodoxe, això es, de la més recta fe cristiana. No ha de sorprendre, donchs, que al cap de cent anys d'aquells crims el papa moscovita fassí extender mil súbdits al mitjà del carrer pels seus cossachos. Tot això deriva lògicamente del dret diví!. Dret diví qu' es igual pels catòlics de Roma que pels cristians de Sant Petersburg.

Un Vladimiro (el gran) abraçà en 980 la fe cristiana ortodoxa; y avuy un altre Vladimiro—bras dret del emperador—continua la tradició religiosa dels seus avis, que's resumeix en una paraula: sanch. Y tots els verdaders catòlics aplauden.

Podrà extremerse d'horror y d'indignació la humilitat davant de la tragedia, pero del Vaticà (estiu-se segurs) no n'eixirà la més petita protesta.

Pero, davant del poble, els nostres catòlics es natural que 's defensin y que argumentin la cosa del modo que sàpiguan.

—El papa rus—diuen—no té res que veure ab la santa religió nostra. Una gran diferencia en el sentit teològic ens divideix als uns dels altres! No hi tenim res de comú ab els autors de la carnificeria indefensos obrers realisada davant del Palau d'Hiven!

Y héus aquí una nota bufa d'aquesta excusa, qual nota 'ns facilita la teologia:

—Voleu saber en qué estan disconformes els dos papas?

El papa de Sant Petersburg afirma que l'Esperit Sant procedeix únicament del Pare Etern y no del pare y del fill com suposa 'l de Roma.

El papa de Roma assegura que 'ls morts serán jutjats el dia del judici universal y qu'en tant no vinga 'l dia, haurán de fer ante sala en el Purgatori, mentre el papa de Russia, que no està per purga-

cions, diu que tots serón jutjats y enviats á la penitenciaria definitiva així que acabém de fer la darrera gonyota.

El papa de Sant Petersburg vol, per fi, que la Eucaristia's consagi ab llevat, mentres el papa de Roma diu que pera la tal consagració's necessitan hosties del cadroguer.

Respecte al modo de menjarse á Jesucrist, donchs, pensan de diferent manera, pero sobre l'modo de menjarsse al poble estan perfectament d'acord.

Per xó es que del papa de Roma no'n sortirà una sola paraula de recriminació ni de protesta.

(De *L'Asino*, de Roma).

La «fiesta nacional»

STAVA escrit y no podía ser d'altra manera.

Las personas cándidas, qu'encaixen esperar... no sé qué, y que ab un optimisme, que sinceramente admiramos, creuen—ja'n aquestas alturas—en la posible regeneración d'Espanya, s'han manifestat dolorosamente sorpresas al enterarse de que la ponencia del Consell d'Estat s'havia declarat favorable á la celebración de las corridas de toros en diumenge.

A mi, al revés la cosa no m'ha sorprest ni gosta y lo que es esta, ya me la tenía yo tragada.

¿No som á Espanya, la terra clàssica del *pán y toros* y del *mori la libertad y vivan las cañas*? ¿No'n trobem en un país ahont una de las millors táticas de las classes directoras y un dels mes acreditats ressorts de govern es embrutir al poble, pera poder ab més comoditat dominarlo?

Donchs atés això, el giro que á la qüestió de la *fiesta nacional* tracta de donar-se, no pot ser, al meu entendre, més lògich ni mes natural.

Confesso que quan van dirme que, á conseqüència de la Lley del descans dominical, las corridas de toros anaven á quedar prohibidas en diumenge, vaig quedarme com qui veu visións.

—Es possible? —m' preguntava á mi mateix: —Es possible que un govern conservador, constituit per partidaris del ordre... ben entés, atentí, de tan inconsiderada manera á la santa tradició, al esperit nacional y als seus propis interessos?

—Será cert—continuava preguntantme—que al fi ha aparecud un polítich ab solta y sentit comú que posant valentment el dit á la llaga, tracta d'encaixar al poble per la verdadera vía de la redempció?

No, no era cert. Els propositos que 'l respectable Consell d'Estat acaba de fer públics demostraren que 'ls meus temors eran infundats.

Sombra venerada de Fernando VII, estremeixte de satisfacció dintre de la tomba y no temis que las corridas de toros puguin arribar á perdre's. El Gobern, degudament assessorat pel digníssim Consell d'Estat, vetlla per elles. ¡Aún hay patria, Veremundo!

Ni 'l Consell d'Estat seria lo que ha de ser, ni 'l Gobern espanyol demostraría estar «á l'altura de las circunstancies» si la prohibició de celebrar corridas de toros en diumenge continués ferma gayres semanals més.

¿Qué 'l convé als que manan? ¿Un poble serio y reflexiu, que tingui dels seus devers perfecta consciència, ó un conjunt de desequilibrats que donguin forsa feyna als jutges, als advocats, al mateix butxi, que per alguna cosa cobra puntualment la seva paga?

Pera conseguir aquest resultat, res tan reconegudament eficàs com las corridas de toros, escola de malas costums, festa de la barbarie, claríssim exemple y guia segura dels escandalosos y dels homicidats.

Y si, afegint arguments a aquells, ja per si sols tan poderosos, van els ganaders, tots ells persones d'influència, á demanar quart y ajuda al Consell d'Estat, icom no apressurarse á modificar la Lley del descans, en el sentit de que, sent els toros una institució genuinament nacional, convé no posar al seu desarolllo el més insignificant obstacle?

Lo bonich—agafant ara la qüestió d'un'altra manera—es la defensa que la arxi-conservadora *Epoca* de Madrid fa de l'actitud del

que s' vulguin. Si al poble no li acomoden, ab no escoltarlas està llest. «Per què no ho diu llavoras això?

Val més que s' deixi d'enredos y que parli clar d' una vegada. *La Època* defensa 'ls toros y 'ls defensan les classes directoras perque saben y están perfectament convensudas de que en la titulada *festa nacional* hi ha un element magnífich de degradació del poble y, per lo tant, de domini per elles.

Ni més ni menys.

FANTÀSTICH

A está ultimada la nova combinació de bisbes, ab la particularitat de que a n'en Romero Robledo n'hi donan tres.

Alsa, llop! Tres bisbes y la subvenció de 60 mil duros pera convertir en regadu las fincas de seca d'*«El Romeral»* y *«El Río»*.

Pero, ja que li donan tres bisbes, ¿no podrían retirarli la subvenció? No n'tindrà prou ab que 'ls tres bisbes las hi anessin áregar ab el salpasser?

En Montero y en Moret ja están entesos. Quan las Corts tornin á obrir-se, l' un dirigirà las forças del Senat y l' altre las del Congrés.

L' heràldica d'aquesta fusió tindrà alguns punts de semblança ab l' àliga de dos caps del imperi alemany.

Sols qu' en lloch d' àliga, haurà de ser gallina.

Com a símbol del valor, del afany d' espicossar y de las tragaderas.

L' altre dia en Maura va anar á cassar ab el Rey. Y lo més particular es que va anarhi en automòbil.

Ja ho veuen: no s' pot dir «d' aquesta aygua no beure». Ni tampoc «A n' aquest automòbil no puja-re.»

Els astrònoms anuncian la probabilitat d'un gran terremoto, en vista de que al Sol se li ha observat una taca colossal.

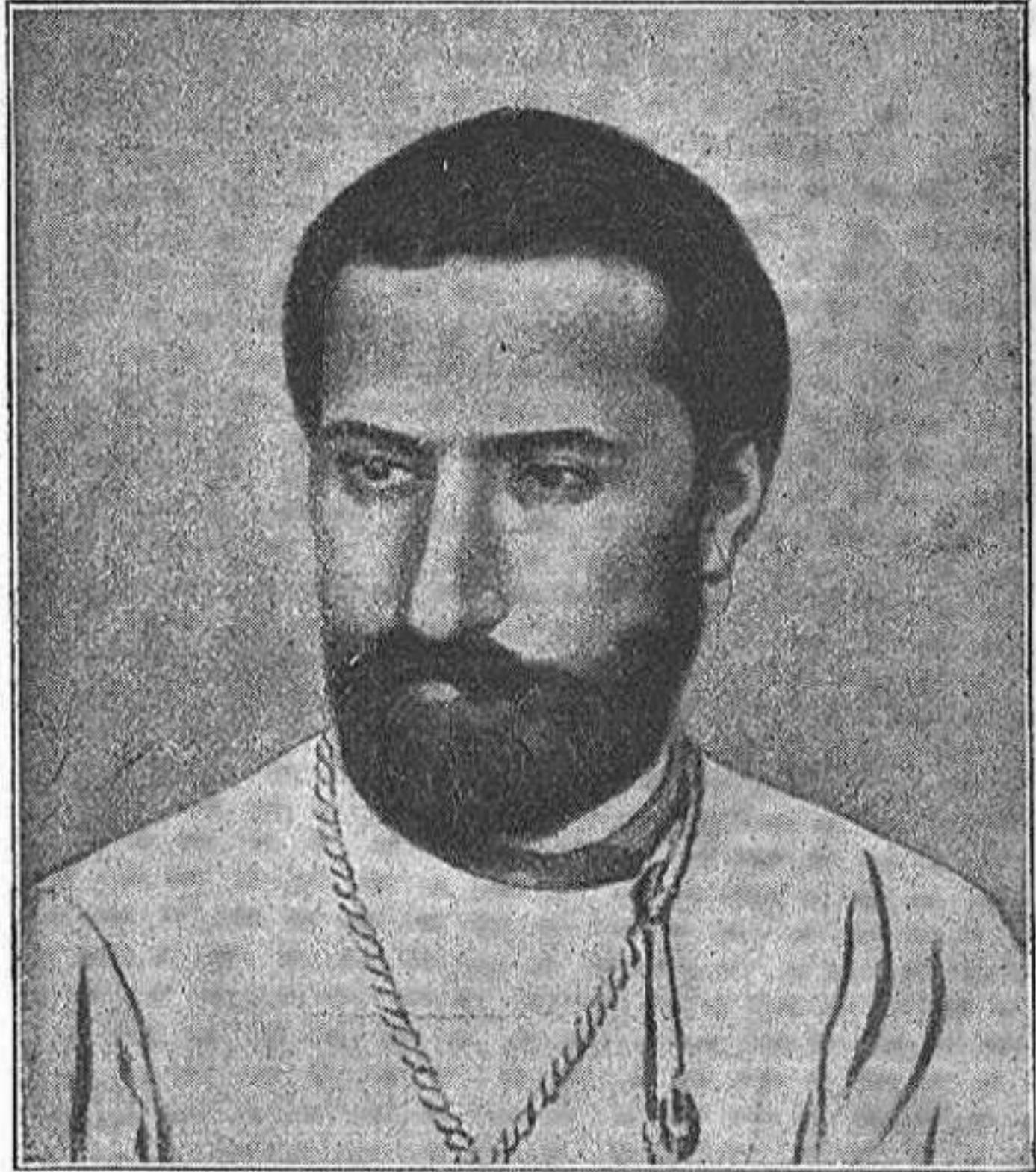
Si las tacas pressagien aquesta classe de fenòmens, comensemán a prepararnos els espanyols.

Una taca colossal en el Sol, y un'altra taca mil vegades més grossa sobre la nació espanyola, han de produir un cataclisme espantós, del qual no se'n escaparan ni las eucaristias del clericalisme.

La monarquia espanyola jutjada per un monàrquich:

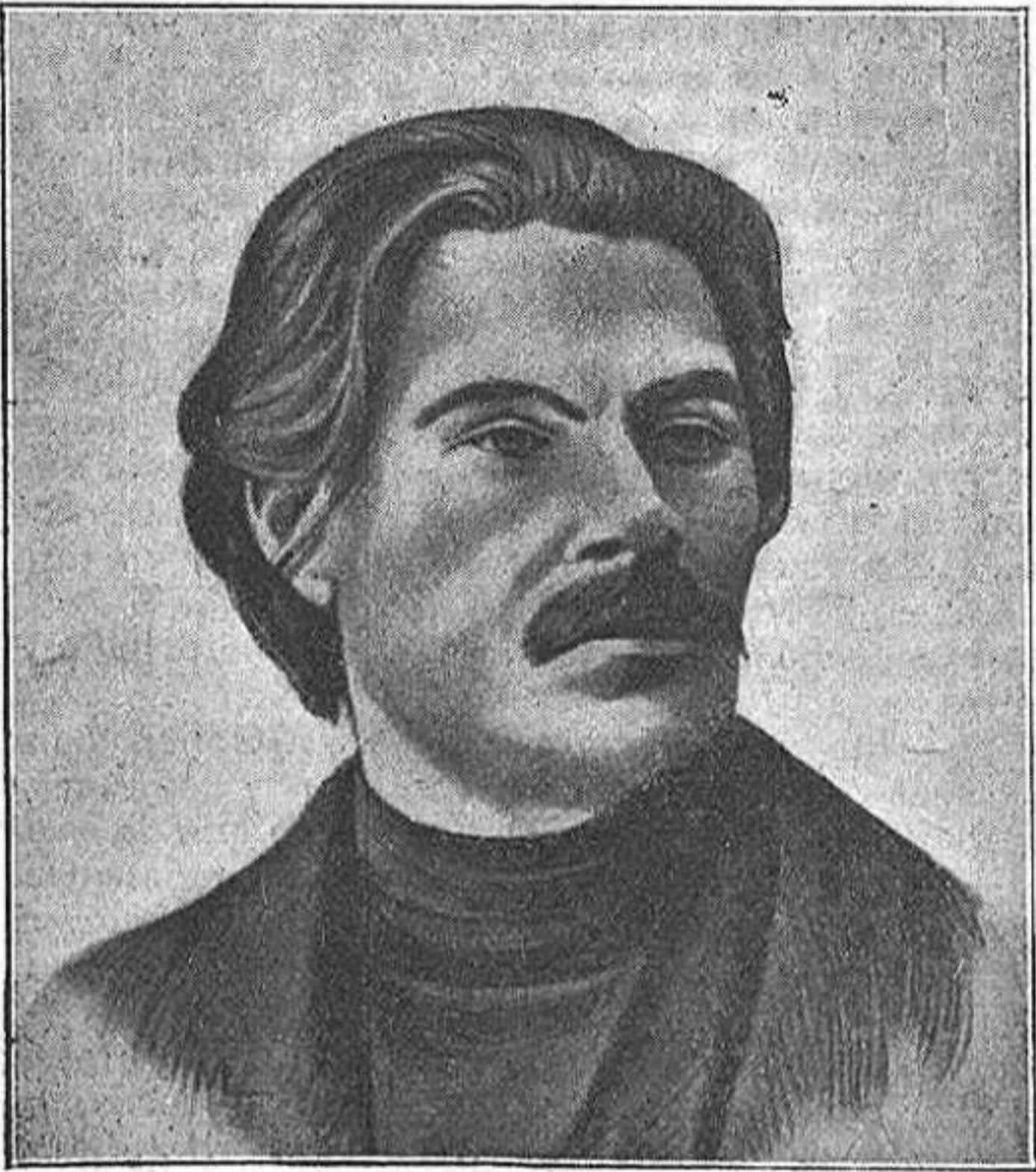
«Pasar la vista por el cuadro de los Gobiernos que se han sucedido en España desde la muerte de Fernando VII, es cosa capaz de producir mareos en la cabeza más firme. No hace falta otro dato para saber de la historia de un país, de la cultura política de un país, de la organización falsa, superficial y decorativa de un país.»

La revolució á Russia

EL CAPELLA JORDI GAPONY

Jefe del moviment que va esclarir á Sant Petersburg el dia 22 del mes passat.

MAXIM GORKI

famós escriptor, actualment distingut per haver redactat una proclama revolucionaria dirigida al exèrcit.

Qui així s' expressa, per més que sembla mentida, es l'*'Avi Brus'*.

No sempre passan les mentides per les genives desdentegades. En algunes ocasions també hi passan les veritats.

En la esquadra russa destinada al Mar groc y que s' ha quedat á Madagascar á véurerlas venir, han ocorregut alguns actes d' indisciplina. Circulan entre las tripulacions proclames revolucionaries.

Què vají cundint aquest moviment y, si's plau per forsa, s' haurá de firmar la pau.

Y llavoras las tripulacions li podrán dir al autòcrata:

—Ja vindràs á bordo á menjar galleta.

A Gibraleón, poble de la província de Huelva, el poble va amotinar-se contra 'ls consums, y la guardia civil va engegar els mausers contra 'l poble, produint un bon número de víctimes.

Ab lo qual s' ha complert un dels principis del programa del govern, consistent en l'abolició dels consums, previa l' abolició gradual dels consumidors.

Vels'hi aquí una curiosa tirallonga de proverbis russos, adornats ab comentaris:

— «A n' el Czar la corona no l' presserva dels malis-de-cap.»

(Ni de perdre l' cap, quan la revolució guanya).

— «Si un mujik (un pagès) vol, el Czar no pot viure á pesar del seu poder.»

(Tot es qüestió de que 'l mujik no fassi 'l pagès y s' declare en huelga).

— «Quan mor' el Czar ningú li enveja la mort, ni ningú la plora.»

(Perquè 'ls dolors de la tiranía han agotat las llàgrimes).

— «El Czar no habita la cabanya del pobre, y per això no creu en la miseria.»

(Fins que la miseria li salta á sobre).

— «Cinch dits té la mà del Czar, lo mateix que la del pastor.»

(Quals cinch dits may se contan tan bé, com quan quedan estampats sobre la cara).

— «Una llàgrima en els ulls del Czar li costa al poble molts moccadors.»

(Està clar, el poble paga sempre, menos quan el poble pega).

— «Si 'l Czar vos dona un òs, ja cal que li prepareu una gallina.»

(Això quan el poble s' resigna á rosegar l' òs, que no sempre succeix així).

* * *

La ciència popular russa ha tingut fins ara per única obra de text la titulada *La Resignació*.

Pero desde l' 22 de janer ha canviat de llibre. Ayunt s' aplica á estudiar la que porta per títol: *La Revolució*.

Y promet sortirne molt sabia.

Els reaccionaris de tots els pelatges, els clergicals de totes les pintas, els perdigots, els conservadors y 'ls individuos del titulat Comitè de Defensa social estan fent els preparatius pera pendre part en las próximes eleccions de diputats provincials. Estan confiats de contar ab dos elements preciosos: l' apoyo del govern y las benedicçions dels bisbes.

Y no obstant, de això n' estém ben segurs: intentin lo que intentin, fassin lo que fassin, serán venuts y arrollats com sempre pel partit republicà.

Nosaltres contém ab una cosa que val mil vegadas més que l' apoyo oficial y que las benedicçions dels bisbes: contém ab l' entusiasm de del poble; y contém sobre tot, ab nosaltres mateixos.

Vinch observant que ja fa algun temps els companys de causa han deixat de insultar als republicans. Ja no 'ns diuen bréts, ni purria, ni fills de burdell. Al mateix Lerroux, á qui sempre denostava, al últim l' han deixat tranquil.

— ¿Qué 'ls passa? ¿Cóm s' explica que se 'ls haja estroncat l' apostolica diarrea?

— Pobrets! Avants á lo menos evaquavan. Ayunt tot se's queda á dintre, y com que ja fa tant temps que s' aguanten, deuen tenir molt empedrebit. No hi ha remey per ells: la seva sort està marcada: moriran de una infecció interna.

Diu un telegrama de Roma que 'l Vaticà ha donat ordres al Episcopat francès de que s' negui á pagar el lloguer dels palaus y las iglesias que ocupi y sigui propietat del Govern.

— Un bon consell! Sobre tot molt catòlic y molt ajustat al precepte evangèlic: «Donarás al César lo qu' es del César.»

Per mica que 'l sistema s' amplihi á la esfera particular, quedarán lluhits els propietaris de casas de lloguer, quan els inquilinos els hi diguin: —Dispensi com a catòlic segueixo 'ls consells del Papa y no pago religiosament.

Un elevat personatje espanyol intenta fer en la pròxima primavera un viatge al extranjero, visitant en primer lloc la ciutat de París.

Quan signi vinguda l' hora de realisarli li faré un petit encàrrec.

— No res: una futesa: que dongui moltes expressions á la República, de part nostra.

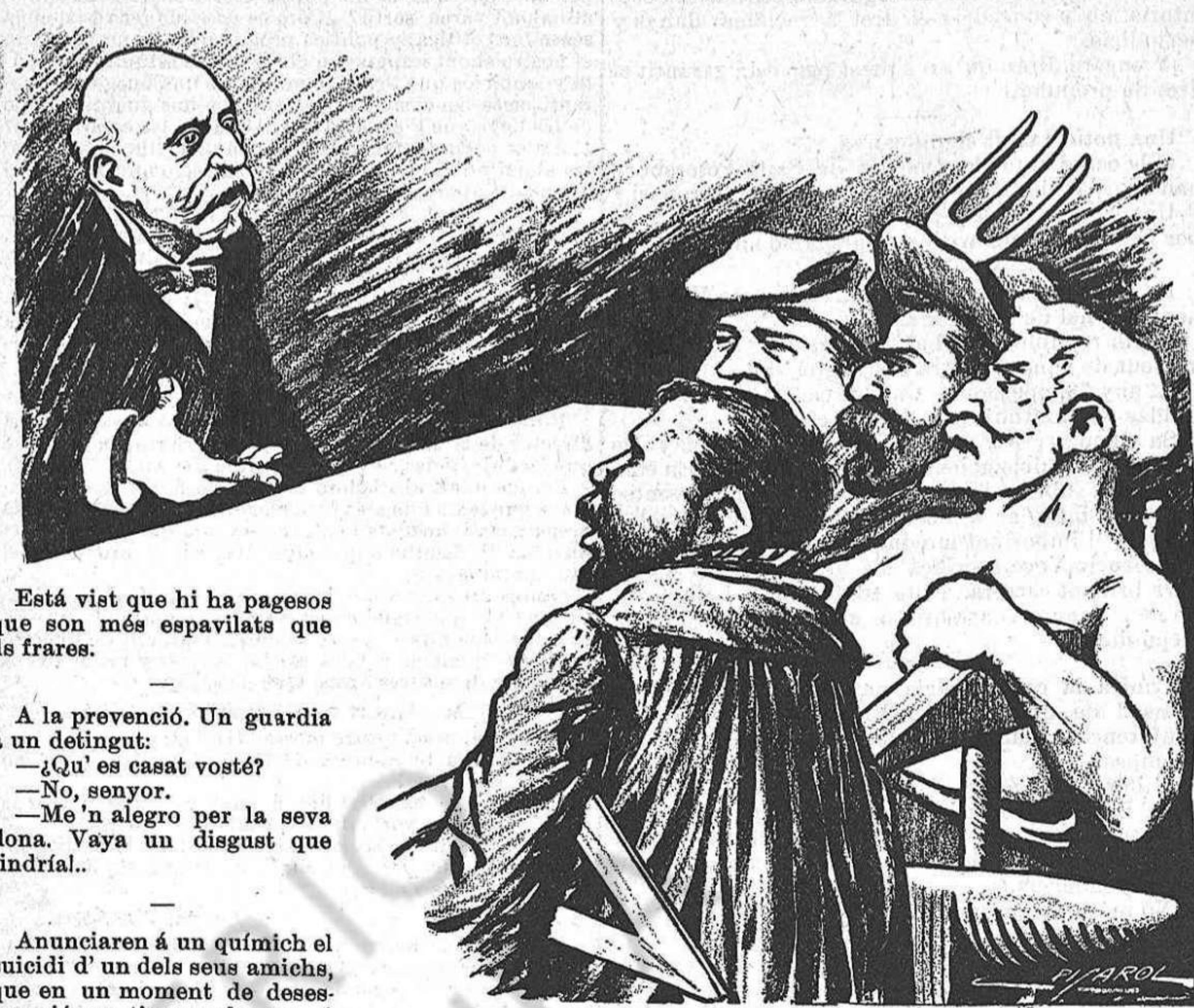

Un pagés, al morir, va fer testament, deixant á instigació del seu confés, una vinya que posseïa als frares.

— Pero va ferlo en una forma especial, compresa en la següent clàusula:

— Deixo la vinya de las Garrigas als frares franciscans; pero ab la condició que haurán de cultivarla á us y costum de bon pagés, y deixar que mon fill únic, mentres visqui, la verem i y' s'aprofiti dels fruyts.

En Salmerón als obrers

Està vist que hi ha pagesos que son més espavilats que 'ls frares.

A la prevenció. Un guardia á un detingut:

— ¿Qu' es casat vosté?

— No, senyor.

— Me' alegra per la seva dona. Vaya un disgust que tindrà..

Anunciaren a un químic el suïcid d' un dels seus amics, que en un moment de desesperació, va tirarse de cap á mar.

— Això no es una solució! — exclama 'l químic.

— ¿Y com ho sab que no es una solució?

— Científicament: l' home en l' aygua no es soluble.

— Cóm! ¿Ja tornas á estar malalt?

— Sí, noy.

— Y per qué no envías á buscar al doctor Lluch?

— Perque la última vegada que vaig tenir aquella malaltia que'm portà á las portas de la mort, es molt cert que de moment me va curar; pero ell mateix si gué causa de que recaygués.

— ¿Quan?

— Al presentarme 'l compte de las visitas.

Un banquer, tan rich com vanitós, es extremadament calvo. No obstant no deixa una senmana de anar á la perruquer.

— Tallim els cabells, — li diu al perruquer. Y aquest, que li coneix la flaca, li passa ab la mà esquerra las tisores sobre la cepsa pelada, mentre ab la dreta se'n passeja unes altras per son propi cap. Algunes metxes de cabells del perruquer, cauen sobre'l pentinador del parroquí.

— El qual, tot cofoy, exclama:

— Tants n'hi havia... Tants n'hi havia... Arrepleguis tots, que vull guardarme'ls en un medalló.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO

1. XARADA.—*I di-li.*

2. ANAGRAMA.—*Nova—Vano.*

3. TARGETA.—*El tirador de palomas.*

4. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Cambrils.*

5. GEROGLÍFICH.—*Dos cessants pro no bisbes.*

Han endavinat totas ó part de las soluciones corresponents al número anterior, els cabellers: Sebastià Bosch, Sil Milà (Pessetas) y Ramón Laplana.

XARADA

A UNA

— Ja ho se que n' etas de guapal.

— Ja ho se que 't dus Pepe!

— Ja ho se que portas polvos

y las orellas... netas!

— Ja ho se, ja, que al teatro

vas sola cada festa,

y que allí ab dos sargentos

hi has la mar de gresca,

pro no obstant, molt buscas

per ser dos total, Pepa!

— Mes, hui qu' equivocada

que vas quan sisx pensas!

— No puch, nena, estimar-te

de cap de las maneras,

pui a una poca-solta

com ets tú, y que 't pensas

(puig ets també manàtica),

qu' ets una ilustre *tersa-dugua*, perque vas *mona*,

á tot' hora 's desprecia.

— A un' altra jo ja estimo

més guapa que tú, nena,

y es com la neu de blanca

y te ulla grossos y negres,

y hasta, si tant m' apuras,

diré que val més *pelas*

que no l' Europa, l' Assia,

l' Àfrica y